



Af Undervisningsministeriets fagkonsulent Klaus Fink, e-mail: klaus.fink@skolekom.dk

Den mundtlige prøve er tilbage

Allerede 23. december sidste år meddelte ministeren for børn og undervisning, Christine Antorini, at hun ville genindføre den mundtlige gruppeprøve i folkeskolen og ungdomsuddannelserne. I folkeskolen skulle det være i fagene matematik og naturfag. Men først ville ministeren gennemføre nogle dialogmøder med folkeskolens interessenter. De er nu vel gennemført, og den 10. maj meddelte ministeriet:

Den mundtlige gruppeprøve i matematik i 9. klasse vil være en prøve til udtræk. Den vil i sin form ligne den tidligere mundtlige prøve, der eksisterede frem til 2005. Med den nye mundtlige gruppeprøve vil eleverne til maj/juni 2013 blive udtrukket til at aflægge prøve i enten biologi, geografi eller mundtlig matematik. De skriftlige prøver i matematik fortsætter uændret."

En del af begrundelsen er som Christina Antorini udtrykker det: "Evnens til at samarbejde og få det optimale ud af mødet mellem forskellige kompetencer er et naturligt krav i dagens virkelighed. Gruppearbejde, dialog og idéudveksling er derfor væsentlige elementer i en moderne og virkelighedsnær undervisning. Med genindførelse af gruppeprøver i blandt andet matematik og naturfag udvider vi nu paletten af prøveformer og elevernes mulighed for at bruge deres almene kompetencer.

Vi ved også at mundtligt arbejde i matematik er med til at styrke elevernes læring i betydelig grad, og en mundtlig prøve i matematik vil naturligt nok styrke mundtligheden i faget. Det er derfor meget vigtigt at matematiklærerne i overbygningen ved at en mundtlig prøve ikke blot er endnu en arbejdsbyrde lagt på lærerens skuldre, men tværtimod er en mulighed for at udvikle undervisningen i matematik med større mundtlighed, og at dette i sig selv har en positiv virkning på elevernes skriftlige præstationer. Der blev i forrige år gennemført et lille forsøg: To klasser på samme skole, forældrene med samme socioøkonomiske sammensætning, og matematiklæreren var den samme. Men undervisningen var ikke den samme. Den ene klasse deltog nemlig i et forsøg med en mundtlig prøve, og derfor var undervisningen i høj grad mundtligt præget. Den anden klasse blev undervist, som det nok er meget udbredt i landets 9. klasser, med vægt på skriftligt ar-

bejde ikke mindst i gamle prøvesæt. Ved prøven sidste år fik den første klasse i gennemsnit et karakterpoint mere end den anden i de skriftlige prøver. Ikke et videnskabeligt bevis, men...

I løbet af juni måned kommer en ny prøvebekendtgørelse med den mundtlige gruppeprøve til offentlig høring og forventes endeligt vedtaget inden sommerferien. Prøven vil i form og indhold ligne den tidligere prøve der fungerede 1996-2005, men det vil ikke være en nøjagtig afskrift af den gamle prøvebekendtgørelses formuleringer. Der er foretaget nogle få ændringer, så prøven kan leve op til Fælles Mål 2009. Det betyder fokus på elevernes matematiske kompetencer og arbejdsmåder. I 10. klasse fortsætter begge prøveformer, men nu skrevet om til at være gruppeprøver.

I løbet af sommerferien udarbejdes en prøvevejledning som på grundig vis vil beskrive gruppeprøverne i matematik. Desuden vil der komme en undervisningsvejledning der vil udfolde de mange muligheder for at arbejde med mundtligheden i overbygningen, og der vil blive udarbejdet en række eksempler på oplæg til en mundtlig gruppeprøve, og disse oplæg kan elever og lærer bruge i undervisningen og læreren til inspiration til sine egne prøveoplæg. Endelig vil der komme nogle ændringer til de vejledende karakterbeskrivelser så de også dækker en mundtlig prøve i 9. klasse.

Det er nok vigtigt at gøre sig klart at man ikke bare kan finde nogle gamle prøveoplæg fra 90'erne frem og støve af. Der skal arbejdes lidt med at fremstille prøveoplæg der passer til prøven i dag. Mundtligt arbejde har hele tiden været en væsentlig del af målene for matematik og er tydeligt markeret i Fælles Mål 2009 ligesom eleverne hele tiden har fået standpunktskarakterer i mundtlig matematik i 8. og 9. klasse. Derfor forventes det at en mundtlig prøve kan genindføres uden ekstra tildeling af midler, men vi er selvfølgelig klar over at fraværet af den mundtlige prøve i 7 år kræver lidt af lærerne. Det vil jeg og mange andre meget gerne hjælpe lærerne med at komme godt i gang med.

I starten af det næste skoleår vil alle disse vejledninger og materialer ligge klar til de ca. 3000 matematiklærere der skal have matematik i de kommende 9. klasser. Hver tredje af dem skal have fornøjelsen af at deres klasser får udtrukket den mundtlige gruppeprøve til juni 2013. Alle CFU'er i landet samt en hel del kommuner vil udbyde kurser i starten af næste skoleår. Jeg vil som fagkonsulent deltage i alt hvad jeg overhovedet kan nå, men der vil være mange andre gode matematikfolk til at hjælpe lærerne. Ikke mindst regner jeg med at Danmarks Matematiklærerforening – som sædvanligt – vil yde en stor og værdifuld indsats gennem forlag, tidsskriftet og kredsenes arbejde.

Jeg vil ønske alle et godt og udbytterigt skoleår 2012-2013.